

Dosarul nr. 3ra-20/19

Prima instanță: Judecătoria Dubăsari (I. Malanciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol și V. Negru)

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinînd admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment, casată hotărârea din 31 octombrie 2016 a Judecătoriei Dubăsari și hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, fiind emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” în procedură de faliment la 11 martie 2016, prin intermediul Oficiului poștal a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative, fiind înregistrată în cancelaria Judecătoriei Dubăsari la 15 martie 2016 (f.d. 22, vol. I).

Reclamanta a indicat în motivarea pretențiilor că Inspectoratul Fiscal pe Stat r-nul Dubăsari a efectuat un control fiscal prin metoda de verificare tematică la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița” privind corectitudinea calculării și achitării TVA.

În urma controlului efectuat a fost întocmit actul de control fiscal nr. 3-540325 din 8 septembrie 2015, în care au fost consemnate un șir de presupuse încălcări ale legislației fiscale.

La 20 octombrie 2015 de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari a fost emisă decizia nr. 394 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale, ca

urmare a examinării actului de control menționat. Contestația asupra deciziei respective a fost depusă în ordinea stabilită de Legea contenciosului administrativ.

Reclamanta a specificat că la 29 ianuarie 2016 de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari a fost emisă decizia nr. 6 pe marginea contestației depuse de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” împotriva deciziei nr. 394 din 20 octombrie 2015, fiind recepționată de către reclamantă, prin intermediul corespondenței poștale, la 12 februarie 2016 (f.d. 36, vol. I).

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița” consideră că la adoptarea deciziei nr. 394 din 20 octombrie 2015, organul fiscal nu a aplicat corect legislația pertinentă cazului, nu a analizat în complexitate factorii ce au generat situația creată și nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele, motive din care consideră anulabilă decizia contestată.

Reclamanta a menționat că prin decizia contestată s-a dispus încasarea la buget a sumei de 1 666 666,67 de lei TVA, diminuat, suma de 49 333,33 de lei ca majorare de întârziere pentru neachitarea în termen a TVA.

Au fost aplicate amenzi în sumă de 5 000 de lei – pentru împiedicarea controlului prin neprezentarea documentelor de evidență contabilă, 5 000 000 de lei – pentru neeliberarea facturii fiscale la livrarea bunurilor imobiliare gajate, 500 000 de lei - pentru diminuarea TVA și 1000 de lei – pentru neprezentarea declarației privind TVA.

Prin încheierea din 7 noiembrie 2013 a Curții de Apel Bender a fost inițiată procedura de faliment în privința Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” cu desemnarea lui Muntean Oleg în funcția de lichidator.

Reclamanta consideră că în circumstanțele în care la data emiterii deciziei contestate, întreprinderea se afla în procedură de faliment, majorarea de întârziere, amenda pentru împiedicarea controlului prin neprezentarea documentelor de evidență contabilă, amenda pentru neeliberarea facturii fiscale la livrarea bunurilor imobiliare gajate, amendă pentru diminuarea TVA, amenda pentru neprezentarea declarației privind TVA pentru perioada L/04/2015, aplicate de organul fiscal sunt ilegale.

La emiterea deciziei contestate, organul fiscal nu a luat în considerare faptul că actul de predare-primire a obiectelor vândute nu a fost semnat de vânzător, acesta fiind semnat doar de către creditorul gajist Societatea pe Acțiuni „Moldova-Agroindbank”.

Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” a precizat că potrivit pct. 3 al contractului de vânzare-cumpărare din 10 aprilie 2015, transmiterea imobilelor, de către vânzător în proprietatea cumpărătorului este efectuată prin semnarea actului de primire-predare la semnarea actului juridic, iar actul prin care s-au transmis imobilele către cumpărător reprezintă un proces-verbal semnat de cumpărător Societatea cu Răspundere Limitată „MONSTERAX-GSG” și de creditorul gajist Societatea pe Acțiuni „Moldova-Agroindbank” ca persoană ce a predat imobilele vândute, astfel, acest fapt a fost făcut fără acordul vânzătorului.

Așadar, luând în considerare faptul că vânzătorul nu a transmis imobilele în posesia cumpărătorului, transmiterea fiind efectuată unipersonal de creditorul gajist, iar la contul bancar al vânzătorului nu a parvenit plata pentru obiectul

înstrăinat, este evident că vânzătorul nu a cunoscut despre efectuarea înscrierilor în registrul bunurilor imobile, privind înregistrarea noului proprietar al imobilelor.

Reclamanta a indicat că nefiind înștiințată despre cele enunțate, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” era în imposibilitatea de a intui că la 27 aprilie 2015, cumpărătorul își va înregistra în registrul respectiv dreptul de proprietate asupra imobilelor procurate și respectiv obligația eliberării facturii fiscale, or din partea cumpărătorului nu a parvenit nici o cerere în acest sens.

Potrivit clauzelor contractuale, plata pentru obiectele cumpărate urmează a fi efectuată în mai multe tranșe, prima tranșă urmând a fi efectuată abia la 25 decembrie 2015, astfel, la data efectuării controlului fiscal, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” nu a primit încă mijloacele bănești de la cumpărător, respectiv nici nu poate achita către buget obligațiile fiscale, cu atât mai mult că entitatea în cauză se află în procedură de faliment (f.d. 50, vol. I).

Reclamanta a menționat că în ceea ce ține de amenda de 5000 lei aplicată pentru pretinsa împiedicare a controlului fiscal, Legea insolvenței instituie obligația lichidatorului de a acționa exclusiv în scopul majorării masei debitoare.

Deplasarea către Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari constituie cheltuieli nejustificate ale masei debitoare, cheltuieli neretriuite de către solicitantul deplasării, organul fiscal. Or, în virtutea atribuțiilor stabilite de lege, nimeni nu a împiedicat niciun reprezentant al Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari la exercitarea atribuțiilor sale legale.

Cu referire la sancțiunea de 1000 lei privind neprezentarea datelor autentice, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” a reiterat că nu a cunoscut despre înregistrarea dreptului de proprietate al Societății cu Răspundere Limitată „Mosterax-GSG” și respectiv nici despre necesitatea eliberării facturii, implicit nici despre prezentarea datelor despre TVA. Or, datele prezentate de către entitate se prezumau a fi autentice și corecte la momentul prezentării declarației.

Cumulând cele expuse, Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” a specificat că în speță, obligația sa cu privire la calcularea TVA, apare sau cel puțin trebuie să apară în mod treptat, pe măsura înregistrării dreptului de proprietate asupra imobilelor și va consimți la achitarea impozitului ulterior anulării deciziei, pe măsura parvenirii banilor de la cumpărător care nu sunt destinați stingerii creanțelor garantate și cheltuielilor procesului.

Pe parcursul examinării pricinii Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” a depus cerere prin care și-a concretizat pretențiile (f.d. 87, vol. I).

Suplimentar, reclamanta a specificat că datorită faptului că Societatea cu Răspundere Limitată „Mosterax-GSG” nu și-a onorat obligațiile contractuale, prin acordul nr. 14555 din 13 iulie 2016, contractul nr. 3290 din 10 aprilie 2015 a fost rezolvit.

Potrivit pct. 2 din Acordul de rezoluțiune, contractul de vânzare-cumpărare nr. 3290 din 10 aprilie 2015, încetează din data încheierii lui.

A solicitat Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015 și a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 6 din 29 ianuarie 2016.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2016 a Judecătorei Dubăsari a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari, cu privire la contestarea actelor administrative.

A fost declarat nul punctul III. 1 al deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015, prin care a fost aplicată amendă în sumă de 5000 lei, pentru împiedicarea controlului.

A fost declarată parțial nulă decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 6 din 29 ianuarie 2016, în partea în care s-a respins solicitarea de declarare nulă a punctului III. 1 al deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015 (f.d. 158, 171-182, vol. I).

Prin hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative.

A fost declarat nul punctul III. 1 al deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015, prin care a fost aplicată amendă în sumă de 5000 lei pentru împiedicarea controlului.

A fost declarată parțial nulă decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 6 din 29 ianuarie 2016 în partea în care s-a respins solicitarea de declarare nulă a punctului III. 1 al deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015.

S-a respins acțiunea în partea solicitării declarării nule a punctelor I, II, III. 2, III. 3 și III. 4 a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015.

S-a respins acțiunea în partea în care s-a solicitat declararea nulă a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 6 din 29 ianuarie 2016, privind respingerea solicitării de declarare nulă a punctelor I, II, III. 2, III. 3 și III. 4 a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015 (f.d. 237, vol. I).

Pentru a hotărâ astfel, instanța de judecată a considerat că probele anexate la dosar justifică parțial pretențiile invocate în acțiunea inițială.

Manifestînd dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 8 noiembrie 2016 lichidatorul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” – Muntean Oleg a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari la 18 noiembrie 2016 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Dubăsari din 31 octombrie 2016, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 25 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” – Muntean Oleg, admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari, casată hotărârea Judecătorei Dubăsari din 31 octombrie 2016 și hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a Judecătorei Criuleni, sediul

Dubăsari, pronunțându-se o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative (f.d. 17, 18-27, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a elucidat toate circumstanțele pricinii, nu a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție incorectă.

Lichidatorul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” – Muntean Oleg, invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 17 iulie 2017 a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 25 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” – Muntean Oleg, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, cauza fiind remisă pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 46-54, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de recurs a punctat că toate bunurile ce aparțin cu drept de proprietate unei întreprinderi insolvabile/falimentare, fac parte din masa debitoare, iar transmiterea bunurilor gajate în posesia creditorului gajist/garantat, are loc printr-o procedură prestabilită de legea insolvabilității și anume după preavizarea lichidatorului de către creditorul gajist sau prin intermediul încheierii instanței de insolvabilitate.

Instanța de recurs a menționat că la materialele dosarului, nu au fost prezentate careva acte care ar proba transmiterea de către lichidator în posesia creditorului gajist/garantat a bunurilor gajate, astfel încât concluzia instanței precum că bunurile imobile care au constituit obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3290 din 10 aprilie 2015 se aflau în posesia creditorului gajist/garantat Societate pe Acțiuni „Moldova-Agroindbank” nu au fost confirmate prin probe veridice și suficiente.

Prin decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment, casată hotărârea din 31 octombrie 2016 a Judecătoriei Dubăsari și hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, fiind emisă o nouă hotărâre după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative, a fost admisă parțial.

A fost anulată decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 394 din 20 octombrie 2015. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 98, 99-114, vol. II).

Serviciul Fiscal de Stat, invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel la 10 octombrie 2018, a contestat-o cu recurs solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțial hotărârea primei instanțe, cu emiterea

unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Recurentul a specificat că efectul rezoluțiunii este unul de restituire, dar nu și de anulare fără urmă a evenimentelor fiscal-contabile, or de la 27 aprilie 2015, momentul înregistrării dreptului de proprietate a Societății cu Răspundere Limitată „Monsterax-GSG” și pînă la 13 iulie 2016 – data încheierii acordului de rezoluțiune, bunurile imobile supuse controlului fiscal, conform registrului bunurilor imobile au fost în proprietatea Societății cu Răspundere Limitată „Monsterax-GSG”, au constituit obiectul datelor bilanțului financiar categoria „Mijloace fixe” a acestuia și astfel, instanța de judecată nu poate anula evenimentele care au avut loc.

Serviciul Fiscal de Stat consideră că instanța de apel în această situație nu a aplicat prevederile art. 117¹ din Codul fiscal, totodată, interpretînd eronat dispoziția art. 738 Cod civil, ori potrivit acestuia efectul rezoluțiunii este unul de eliberare de obligațiile de a presta și invocă obligația de a restitui prestația executată, dar nu și anularea acestora ca nefiind executate sau inexistente.

Încălcările fiscale constatate prin procedura de control ce au stat la baza emiterii deciziei contestate, au fost generate de inacțiunile reclamatei-intimate, ori la vînzarea bunurilor, legislația prevede expres obligativitatea eliberării facturii fiscale, declarării acestor livrări prin reflectarea acesteia în declarația TVA.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 11 august 2018, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 85, vol. II), fiind recepționată de către recurent la 15 august 2018 (f.d. 129, vol. II).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 12 noiembrie 2018, însă pînă la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de

către Serviciul Fiscal de Stat întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în dreg să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că la 15 martie 2016 Societatea pe Acțiuni „Fabrica de Conserve din Coșnița” în procedură de faliment a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari, prin care a solicitat anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Dubăsari nr. 394 din 20 octombrie 2015 și a deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Dubăsari nr. 6 din 29 ianuarie 2016.

Judecând cauza dată, prima instanță prin hotărârea din 31 octombrie 2016 și prin hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari, cu privire la contestarea actelor administrative.

Ulterior, instanța de apel prin decizia din 10 iulie 2018 a respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, a admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment, casată hotărârea din 31 octombrie 2016 a Judecătorei Dubăsari și hotărârea suplimentară din 28 februarie 2017 a Judecătorei Criuleni, sediul Dubăsari, emițînd o nouă hotărâre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița” și anulând decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 394 din 20 octombrie 2015. În rest, a respins pretențiile invocate în acțiune.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificînd corectitudinea respectării normelor de drept procedural, constată că la judecarea cauzei date au fost încălcate prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, care statuiază expres că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Concomitent, conform art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se

pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene pentru Drepturile Omului, jurisprudența căreia își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri de a beneficia de respectarea acestor norme, fiind piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Instanța de recurs, în continuare menționează că analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar consideră oportun de a reliefa prevederile art. 108 alin. (1) și (3) Cod fiscal, care statuează expres că data obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin. (5), (6) și (7). În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

Totodată, instanța de recurs menționează că potrivit art. 117 alin. (1) din același cod, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Factura fiscală nu se eliberează pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a).

Coroborînd cele două norme juridice citate, Colegiul punctează că în cazul bunurilor imobile, subiectul impozabil este obligat să prezinte cumpărătorului factura fiscală la data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea ultimului, adică la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

În speță, în actul de control fiscal tematic la Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița” din 8 septembrie 2015, care a stat la baza emiterii de către Inspectoratul Fiscal de Stat a deciziei nr. 394 din 20 octombrie 2015, este indicat faptul că „... conform informației din registrul bunurilor imobile a Întreprinderii de Stat „Cadastru” s-a constatat că data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului este 27 aprilie 2015” (f.d. 15, vol. I).

Astfel, instanța de recurs punctează că data înscrierii bunurilor imobile tranzacționate prin contractul de vânzare-cumpărare din 10 aprilie 2015, în Registrul bunurilor imobile după Societatea cu Răspundere Limitată „MONSTERAX-GSG” este un element cheie în soluționarea justă a litigiului dat.

Or, la dosar nu este anexat extrasul eliberat de către Întreprinderea de Stat „Cadastru”, care să certifice faptul că bunurile imobile respective au fost trecute în proprietatea cumpărătorului la 27 aprilie 2015, așa cum a indicat organul fiscal în actul de control, sau la o altă dată.

Mai mult decât atît, pe contractul de vânzare-cumpărare din 10 aprilie 2015 și pe procesul-verbal de predare-primire din aceeași dată, semnat de către creditorul gajist și cumpărător, nu este aplicată ștampila organului cadastral care ar

demonstra faptul că aceste acte juridice, care au ca obiect bunuri imobile, au fost înregistrate în modul corespunzător, de către organele competente în acest sens.

Instanța de recurs precizează că erorile judiciare constatate mai sus nu pot fi corectate de către instanța de recurs, motiv pentru care cauza dată urmează a fi remisă pentru rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, se va ține cont de criticile invocate în textul deciziei și se vor înlătura omisiunile admise, pentru asigurarea unei judecări corecte și legale a pretențiilor înaintate.

Din considerentele menționate, având în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, a casa decizia instanței de apel, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Fabrica de conserve din Coșnița”, în procedură de faliment împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Dubăsari cu privire la contestarea actelor administrative, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Mariana Pitic

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu